

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 13707
Tarih : 30.07.2021

- 48708

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Sait DEDE

Hakkari Milletvekili

Ülkemizde son zamanlarda, özellikle Kürt yurttaşlara yönelik, organize bir biçimde ırkçı saldırıların yapıldığı haberleri basına yansımıştır.

Mayıs 2020 tarihinde Mardin Derik'ten yola çıkan 13 ailenin orman işçisi olarak çalışmaya gittikleri Yozgat Çekerek'te saldırıya uğramışlardır. Hazine arazilerine kurdukları çadırlarda yaşamaya başlayan aileler köy muhtarları tarafından “ayakbastı parası” gibi talepler ile karşılaşmışlardır. 18 Temmuz 2020 tarihinde Çekerek'te bir araya gelen 18 köyün muhtarı, ailelerden çadır başına bin TL ödemelerini istemiş, aileler reddettiğinde ise aileleri tehdit etmişlerdir. Ailelerin parayı ödememesi üzerine muhtarlar ve köy sakinleri, çadırların bulunduğu alana gelerek işçilere saldırmış ve **“Sizi burada barındırmayacağız”** şeklinde tehdit etmişlerdir. İşçilerin ve ailelerin yaşadıkları saldırının ardından Çekerek Kaymakamlığı ise işçilere **“can güvenliğinizi sağlayamayız”** diyerek, ilçeden çıkmalarını söylemiş ve işçiler Yozgat'tan jandarma eşliğinde çıkarılmıştır.

4 Eylül 2020 tarihinde Sakarya'da fındık bahçesinde çalışan mevsimlik Kürt işçilere yönelik saldırı olmuştur. Mardinli işçiler, çalışmak için gittikleri fındık bahçesinde işverenin **“it sürüsü”** şeklinde sözlü saldırısı üzerine bahçeyi terk etmek istediklerinde işveren bu kez işçileri

“Siz burayı Mardin mi sandınız burası bizim, burası Sakarya” şeklinde tehdit etmiş, ardından işveren ve köylülerden oluşan 8 kişilik bir grup sopalarla 3 işçiye saldırarak yaralamıştır. Sonuçta ölüm tehdidi ile karşılaşan işçiler memleketlerine dönmek zorunda kalmışlardır.

14 Eylül 2020 tarihinde Afyonkarahisar’ın Dinar ilçesine çalışmaya giden Van Ercişli inşaat işçilerine silahlı saldırı düzenlenmiştir. Saldırıda inşaat işçisi Özkan T. Hayatını kaybetmiş, kardeşi Fırat T. ve Emrah Ö. yaralı hastaneye kaldırılmıştır.

12 Mayıs 2021 tarihinde Konya ili Meram ilçesi Hasanköy mahallesinde 24 yıldır yaşayan Dedeoğulları ailesine taşlı, sopalı ve bıçaklı saldırı gerçekleşmiş; saldırının olduğu akşam evde bulunan 4’ü kadın 7 kişi vücutlarının çeşitli yerlerinden yaralanmıştır. **‘Biz ülkücüyüz sizi buradan kaldıracamız’** şeklinde bağırarak ve organize halde olan topluluğun saldırısına uğrayan ailenin anlatımları: “bize saldırıyı organize edenler komşumuz Keleş ve Çalık ailesi. Onları tanıyoruz. Ama o gece bize saldıranlar arasında tanımadığımız birçok insan da vardı. Saldırı sonrası abim beyin kanaması geçirdi. Babamın kafasında yarıklar oluştu 20’den fazla çelik dikiş atıldı. Yine aynı şekilde kız kardeşimin kolu kırıldı ve platin takıldı. Ben de bıçakla yaralandım. Diğer 2 kız kardeşim de saldırı sonucu yaralandı” şeklinde olmuştur.

Yapılan diğer saldırılarda, 17 Haziran 2021 HDP İzmir İl Binası’nda Deniz Poyraz katledilmiştir. 14 Temmuz 2021 Muğla/Marmaris HDP ilçe binasına silahlı saldırı gerçekleşmiştir.

19 Temmuz 2021 tarihinde Diyarbakır ve Mardin’den Afyon’a gelen Kürt tarım işçilerine saldırı gerçekleşmiş ve saldırı sonrasında 7 kişi yaralanmıştır. Ayrıca saldırganlar bir araçla kaçırdıkları İsmail Tan isimli yurttaşın ise kolunu kırmışlardır.

20 Temmuz 2021 tarihinde Ankara/Altındağ’da Kürt bir aileye yönelik silahlı saldırı gerçekleşmiştir. Saldırı esnasında aileden bir kişi önce baltayla, daha sonra silahla yaralanmış, ardından tekrar yapılan saldırıda Kürt aileden 2’sinin durumu ağır 3 kişi daha yaralanmıştır. Olay sonrasında saldırıya uğrayan yurttaşlar yerine saldırgan ailenin koruma altına alındığı ortaya çıkmıştır.

Son olay ise, 21 Temmuz 2021 tarihinde Konya’nın Meram ilçesinde bulunan Çarıklıköy’de 20 yıldır ikamet eden Diyarbakırlı aileye yönelik ırkçı saldırıdır. Konya’nın Meram ilçesinde bulunan Çarıklıköy’de 20 yıldır oturan Diyarbakırlı aileye, 60 kişilik bir grup tarafından ırkçı saldırı gerçekleşmiş ve iddiaya göre içinde muhtarın da olduğu saldırganlarca 35 yaşındaki

Hakim Dal öldürülmüştür. Yaşananlar sonrasında ise saldırganların aileyi defalarca tehdit ettiği, ailenin de çiftliklerini satıp gitmek üzereyken saldırının gerçekleştiği iddia edilmiştir.

Yaşananlar da gösteriyor ki Kürt yurttaşlar çalıştıkları ve yaşadıkları bölgelerde organize ve sistematik şekilde saldırıya uğramaktadır. Yaşanan saldırıların ardından yurttaşların can güvenliğini korumakla yükümlü olan Valilik ve Kaymakamlıklar tarafından saldırılara karşı önlem alınması yerine ya Kürt yurttaşlar yaşadıkları bölgeden uzaklaştırmış ya da saldırgan “gruplar” koruma altına almıştır.

Bu bağlamda;

1. Cumhurbaşkanı Yardımcısı olarak, Kürt yurttaşlara yönelik organize bir biçimde gerçekleştirilen ırkçı saldırılara yönelik bir açıklamanız olacak mıdır?
2. Valilik, kaymakamlık, belediye başkanlıkları ve muhtarlıklara bu tip saldırıların önlenmesine ve saldırıların ortadan kaldırılmasına yönelik bir yazı gönderilmiş midir/ gönderilecek midir?
3. Kürt yurttaşlara yönelik gerçekleştirilen bu saldırıların nedeninde, ötekileştirici ve saldırgan söylemlerin kullanım sıklığı olduğunu düşünüyor musunuz?
4. Özellikle manşetlerde ve başlıklarda kışkırtıcı, ırkçı ve ayrımcı dil kullanan, hedef gösteren ve bu politikayı besleyen kişi/kurum ya da örgütler hakkında herhangi bir soruşturma yürütülmekte midir?
5. Yaşanan tüm saldırılar sonrasında özellikle saldırıyı gerçekleştiren “örgütlü gruplar” serbest bırakılmış ve mağdur gösterilmiş; saldırıya uğrayan, hayatını kaybeden, yoğun bakıma alınan Kürt işçiler, yurttaşlar suçlu gösterilerek geldikleri illere geri gönderilmişlerdir. Yurttaşların, Diyarbakır’dan İzmir’e, Trabzon’dan Mardin’e, Edirne’den Hakkari’ye ülkenin her ilinde çalışma ve yaşama hakkını, birlikte yaşam koşullarını ortadan kaldıran bu uygulamalara son vermek üzere sorumlular hakkında soruşturma başlatmayı düşünüyor musunuz?
6. ırkçı saldırıların engellenmesine yönelik bir programınız var mıdır?